

Ullut ataatsimiiffiusut aqqaneq aappaat, marlunngorneq 20. oktober 2009

Immikkoortoq 42

Kalaallit Nunaanni naligiisitaanerup ulluanik aalajangiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunertaralugu siunnersuut.

(Inatsisartut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit)

Ataatsimiinnermi aqutsisoq: Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa, Inuit Ataqtigiit

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA)

Massakkullu oqaluuserisassani ingerlaqqissaagut. Tullinnguullugu oqaluuserissavarput immikkoortoq 42, Kalaallit Nunaanni naligiisitaanerup ulluanik aalajangiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat siunertaralugu siunnersuut. Tassanilu saqqummiussissaaq Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Naligiissitaanissaq pillugu inatsiseqarpugut ullumikkumiit annertunerusumik atorsinnaasatsinnik. Tunngavippiaatigut inatsit malillugu paragraffini piumasarisaasut malilluassagutsigit, suli annertunerusumik Kalaallit Nunaanni naligiissitaanissaq pillugu iliuuseqarnerusinnaagaluarpugut. Kisiannili Naalakkersuisoqarpugut naligiissitaanissaq pillugu sulianut kinguartitsiuartunik. Tamatumunnga ilanngullugu annertunerujartuinnartumik arnat angutillu inuiaqatigiinni assigiingitsutigut inissisimanerunik naligiinnginnerujussuarmik pileriartortoqarpoq. Tamanna ernumanartortoqarpoq.

Nunatsinni arlalinni arnat ataatsimoortarfeqarput. Arnat Ulluallu nunami persuarsionartumik nalliussineqartarpoq. Oqaatigisariaqarporlu arnat sorsuutigisimasaminnik kusanartunik angusaqarsimasut, taamaatumillu sorsuutiginnissimaneq qatangiinnarsimangilaq. Taammaakaluartoq oqaatigisariaqarpoq suli arlalitsigut sorsuugassaqartoq, pingaartumik arnat eqqarsaatigissagaanni.

Meeqqat atugaat pillugit misissuinermi ingerlasumi saqqummerpoq, nukappiaqqat niuarsiaqqaniit ajornartorsiutiminnik qaangiiniarnerminni artorsarnerusartut, tamatumalu kingunerisinnaasaasa ilagaat atuarfimmi malinnaanerminnik kingulerunnerannik. Nukappiaqqallu niuarsiaqqaniit ilinniakkatigut ataatsimoorlunilu susassareqatigiinnikkut atuarfinni sakkortunerusumik ajornartorsiorerujussuusut takussutissaavoq.

Kisitsisitigummi takussutissaqarpoq arnat angutinit amerlanerusut ilinniarfinni qaffasinnerusuni ilinniagaqarumallutik qinnuteqartartut.

Taamaattoqarnerani angutit inersimasunngorneranni kisianni sunniuteqarneq ajorpoq, tamakkiisumillu inuiaqatigiinni inissisimanermit aamma malunnartumik sunniuteqartarpoq, tamatumammi kinguneranik annertunerujartuinnartumik pinerlunnerit qaffariarsimanerannik kinguneqarsimavoq, hash-imik imigassamillu atornerluinikkut, kinguaassiuutitigut atornerluinikkut, inoqatinik persuttaanikkut kiisalu nanertisimanerujussuarmik imminormermillu kinguneqartunik.

Taaneqartut sorsutassatut iliuuseqarfiginissaannut inuiaqatigiinnilu ajornartorsiutinik aaqqiiniarnermut ilanngullugit, annertoorujussuarmik pineqartut pillugit qaangerniagassaqarpugut naligiisitaanerup aqqani.

Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit suliassanik naligiissitaanermut tunngassutilinnik, taakkulu inuiaqatigiinni inissisimanerannut tunngassuteqartunik suliaqartuarpoq. Taammaattumik Inuit Ataqtigiit isumaqarpugut maannamut naligiissitaanissamut sulianut tunngasunut atugassanik annikillilerisoqassangitsoq isumaqarpugut soorlu taama pisoqareersimasoq.

Naligiissitaanissaq pillugu suliat sallinngortinneqassapput. Pisariaqartitsiuartoqassaaq, maannakkulli aatsaat taama pisariaqartitsisoqartigaaq, iluaqutaanaviangilarlu kisitsisit takutitaat

taama annertutigitillugit ernumanartoqartigitillugillu isiginngitsuusaassallugit. Nukappiaqqat inuiaqatigiit aaqqissugaannerini katataassapput. Tamanna iliuseqarfigisariaqarparput.

Sooq nukappiaqqat angutinngoraanngamik persuttaasunngortarpat? Sooq nukappiaqqat amerlanerit imminortarpat? Sooq atuarfinni nukappiaqqat angusaat ajornerusarpat? Sooq ingerlatsiviit siulersuisuini arnanik amerlanerusunik takusassaqaanngilagut? Ajornartorsiutit tamakku Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit suliaannut ilaapput. Ajornartorsiutinut taama annertutigisumik inuiaqatigiinnut ataatsimut isigalugu akiliuteqartarnermi, Naalakkersuisut akissaqaanngivipput pineqartumut ileqqaarniuteqassallutik, Naligiissitaanerullu Ulluanik isumassarsiamut tapersiisariaqarput, soorlu Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiinnit namminermit tamanna saqqummiunneqareersoq. Taamaalillutalu ukiut tamaasa naligiissitaanissaq pillugu suliarineqarsimasut tunngavigalugit nalilersuisalissaagut.

Suliniutigineqarsinnaasut ilagaat Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiit inuiaqatigiinnut paasisitsiniutigissalugu. Taamaatumillu ullorsiutini “Naligiissitaanerup Ullua”-nik aalajangiussinissaq siunnersuutigineqarpoq.

Naligiissitaanerup ulluattut siunnersuut: Maajip 20-at (ullup taassuma naligiissitaanissamut siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 20. maj 1998 pilersinneqarnera malunnartinniarlugu) Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiinnit saqqummiunneqareersimasutut.

Neriulluta siunnersuut ilassilluarneqarluni oqaluuserineqassasoq matumuuna inassutigaarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Isumaginninnermut Naalakkersuisoq Maliina Abelsen akissuteqaateqassaaq.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq (IA)

Juliane Henningsen qujassuteqarfiginiarpara saqqummiummagit ajornartorsiutit assigiinngitsunut tunngasut, uanga nammineq ullormut oqaluuserisassanut ilanngutissallugit kissaatigisimasakka.

Ullumikkut naligiissitaanermit isummap imarisaa arnat kisimik piginnaatitaaffinnut pingaaruteqartunut sorsuussutaanngilaq, assersuutigalugu assigiimmik sulianut assigiimmik

akissarsiaqarneq. Naligiissitaaneq arnanut angutinullu ataatsimoorullugu suliassaavoq, tassaasoq arnaaneq angutaanerluunniit apeqqutaatinnagu pitsaanerusunik assigiimmik periarfissaqarlernissamut pilersitsisussa.

Taamaattumillu nuannaarutigaara Juliane Henningsenip inuiaqatigiisugut ilutsinni angutit nukappissallu ajornartorsiutaasa ilaat takusinnaammagit. Naligiissitaaneq naapertuilluarnermuinnaq apeqqutaanngilaq, tassaavortarli isumalluuteqarnermut apeqqut. Inuiaqatigiinni nutaaliaasuni arnat angutillu peqataalluartut suliniuteqarluartullu atorfissaqartippagut. Is-maqanngilarli tamatta assigiissasugut. Isuma qarporli killissarititaasut pilersissagigut taamaalilluta assigiinngissutigut nakuussutigilerlugit. Naalakkersuisut inuiaqatigiit assigiinngissutsinik inuillu ataasiakkaat namminneq qinigaannik ataqqinnittut pilersissallugit kissaatigaat.

Naalakkersuisut maannakkut pisunut suliniutinik arlalinnik aallartitaqarput, naligiissitaanermullu apeqqutinut attuumassutillit attorneqartarput, assersuutigalugu qanigisariit akornanni nakuusertarneq pillugu ataatsimeersuarneq ulluni 25. - 26. november Katuami ingerlanneqartussa. Taamaalilluni naligiissitaanermik naalakkersuisoqarfimmit suliniuteqarput, kisiannili nassuerutigisariaqarparput, isumalluutit arlaannut atorniarlugit qineraangatsigu, taava isumalluutit allanut atugassaagaluit atorunnaarsittaratsigit. Tassungalu atatillugu uagut Naalakkersuisut tungitsinniit meeqqanut inuusuttunullu tunngasut immikkut saqqumilaartinniarlugit qinersimagatsigu (taamaalillunilu naligiissitaanermut apeqqutit ilanngunneqarsinnaasarlutik).

Naalakkersuisut isumaat unaavoq, ilutsinni inuiaqatigiisugut nuna tamakkerlugu naligiissitaanermut ullup uteqattaartumik qitiutittarnissaa ajunngitsumik isumannaassagaa. Kisiannili isumaqarpuguttaaq, qanoq isikkoqarnissaasa imarisasaanullu nassuiaatissanut suliassartaq Naligiissitaanermik Siunnersuisoqatigiinniimmat.

Naggasiullugulu erseqqissaqqilaarniarpara, Naalakkersuisut maannangaaq pilersaarutiginngimmassuk naligiissitaanermut tunngasut tulleriissarinermi kingullinngortinnissaat. Naalakkersuisut naligiissitaaneq Nunatsinni ersaritsittuassallugu kissaatigisuarpaat. Taamaattumittaaq aningaasaqarnikkut sipaarniarnissamik pisariaqartitsigaluarluta Naligiissitaanermik Siunnersuisoqatigiinnut ukiumoortumik aningaasaliissutit aalajangiusimaannaratsigit.

Naalakkersuisut siunnersuutip akuerineqarnissaa siunnersuutigaat.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisumut, Inuit Ataqitigiit, qujavugut. Massakkullu partiit oqaaseqartui tikissavagut, siulliusaaq Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqitigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Inuit Ataqitigiit naligiissitaaneq qitiutillugu sullissiuarput, taamaattumillu siunnersuutigineqartoq tamakkiisumik tapersersornera pillugu Inuit Ataqitigiinnit 20. maj ulloritinneqalissasoq inassutigaarput.

Siunnersuuteqartoq Juliane Henningsen isumaqatigalugu inuiaqatigiinni naligiissitaanerup pingaaruteqassusia tunngavississallugu Inuit Ataqitigiinnit isigaarput, isumaqarpugummi naligiissitaaneq inuiaqatigiit tamarmiusut akisussaaffigigaat, inuit ataasiakkaat kisimik akisussaaffiginngilaat.

Inuiaqatigiit akornanni naliigiimmik tamatta periarfissaqartitaalluta illersugaasariaqarnerput meeraanermit ilisimalissallugu Inuit Ataqitigiinnit pingaartilluinnarparput. Tamatumunngalu maannakkut oqaluuserisarput, iliuuseqarniarnermi sakkussat ilagilluinnaraat Inuit Ataqitigiinnit qularinngilarput, isumaqarpugummi naligiissitaanerup ulluanik aalajangiussaqaarnitsigut inuiaqatigiinni annertunerusumik pisariaqartumilli oqallittarnissarput periarfissarilissagippat, tamannalu iluatinnartoosorivarput.

Naligiissitaanerup ulluanik taallugu ulloqartitsisalernikkut naligiissitaanerup siuarsarneqarnissaa piinnarnagu, kisiannili aamma ukiut tamaasa naligiissitaanissaq pillugu suliarineqarsimasut tunngavigalugit nalilersuisinnaangornissarput periarfissinneqassaaq, tamannalu Inuit Ataqitigiinnit tapersersorparput.

Naligiissitaaneq arnanut angutinullu tunngassuteqaannangilaq. Naligiissitaaneq aamma ilaqtariinni inuunermut suliffimmilu inuunermut ingerlatsinermullu tunngassuteqarpoq. Taamaattumik siunnersuuteqartup saqqummiinermi tikkuagaasa ilaat, tassalu nukappiaqqat nivarsiaqqaniit ajornartorsiutiminnik qaangiiniarnermini artorsarnerusarnerat aammalu arnat angutinit amerlanerusut ilinniarkinik qaffasinnerusuni ilinniagaqalersarnerat peqqissaartumik sunik sumillu patsiseqavinnerseq inuiaqatigiinni oqallisigisariaqarparput. Taamaliornissamut naligiissitaanerup ulluanik aalajangiussaqaarnitsigut periarfissagissaarnerulissaagut.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiinnit nangaassuteqarata siunnersuut tunngaviummik taperserparput, tassami ulluliinerup kingunerisaanik inuiaqatigiinni annerusumik pisariaqavissumillu oqallinnissaq aaqiissuteqarsinnaanerlu aqutissiuunneqarsinnaangussamat.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, qutsavigeriarlugu Inatsisartunut ilaasortat aperissavakka oqaaseqarumanersut? Siulliulluni nalunaarpoq Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Inuit Ataqatigiit oqaaseqartartuanut apeqqutigerusukkiga Kalaallit Nunaanni naligiissitaanerup ulluanik pilersitsinissaq tapersersorassiuk, kisiannili ulloqartitsisarneq annertoorujussuarmik oqallisigineqartarluni. Ippasaanitsiaannanguaq Inuit Ataqatigiit Naalakkersuisuutitaata kulturip ullua atorunnaarsippaa, ulloq ataasiinnarooq atorsinnaangimmat. Isumaqarpisi naligiissitaaneq ulloq ataasiinnarmik atorsinnaasoq?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit.

Isak Hammond (IA)

Qularnangitsumik atorsinnaangitsoq oqaatigisinnaavarput, kisiani qitiusumik inuiaqatigiit oqallinnissaannut ullormik pingaartitatsinnik aammalu inuiaqatigiit tamarmik pisussaaffimmittut isigisaannik naligiissitaaneq pillugu oqallinnerit tunngavissiuunneqarpata piffisami siviisumi oqallinnerit ingerlaqqissinnaanera tunngavississallugu pingaaruteqartoq isigaarput, taamaattumillu

20. maj siunnersuuteqartup Juliane Henningsenip, Inuit Ataqtigiit, tikkuarsimasaa tassani ulloritinneqalissasoq InuitAtaqtigiinnit tamakkiisumik taperserparput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Apeqqutigilaaginnarniarigaana naligiissitaaneq ulloq ataasiinnarmik nalilersorneqartarnissaanut oqariartoravit Inuit Ataqtigiikkut suleriaasaannut qanoq assortuukkami? Kulturikkut ulloq ataasiinnaq narrugalugu peerparsi, massakkut aamma ulloq ataasiinnarmik ikkussiniartusi, qanoq ililluni taassuma ataqtigiinnera paasisariaanersoq nassuiartilaarusuppara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Oqaaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq Siulittaasoq, aammalu apeqquteqartoq qujanaq.

Uani tunngaviusumik ullormik ataasiakkaanik pingaartitsinerit eqqartussagukkit pingaaruteqartuuvoq qulequttami pineqartoq naligiissitaanerup ullulereqarnissaa. Tamatumali kingunerisaanik inuiaqtigiit ilutsinni ajornartorsiutit assigiinngitsut arnat angutillu akornanni ajornartorsiutit pilersartut sammissallugit pingaaruteqarpoq.

Ajornartorsiutinik qaangiiniarnermi pingaartitanik inuiaqtigiit toqqammavissaannik kikkut tamarmik peqataaffigisaannik, aammalu inuiaqtigiit namminneerlutik siunerfigisaannik pilersitsinissaq pingaaruteqartorujussuartut Inuit Ataqtigiinniit isigaarput, aammalu oqallinnermi uani allamut taputartuussiniarneq oqaaseqarfigissanngilara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA)

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Naligiissitaanermut siunnersuisoqatigiit nukittorsarnerunissaanut eqqarsaateqarpisi? Aammalu apeqqutigerusuppara martsip arfineq pingajuani atorluarneqartartoq nukittorsarnerunissaanut taanna isuma aamma qaninnerutinngilisiuk immikkut ulluliinerminganniit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Inuit Ataqtigiinninngaanniit oqariartuutigisarpur aammalu siunnersuuteqartup Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit, ulloq tikkuarsimassaa Inuit Ataqtigiinnit tamakkiisumik taperserparput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Allamik oqaaseqartoqarumavoq sulii, Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Apeqquteqarninnunguna tunngatillugu akissutisiara sullugilaarakku, tassalu una naligiissitaanermut siunnersuisoqatigeeqarami aammalu suliniartoqarluni naligiissitaaneq annertoorujussarmik eqqartorneqartarluni martsip arfineq pingajuani. Taakku nukittorsarnerunissaannut suleqataarusunnerunnginnassi ulluliinerminganniit? Taannaana apeqqutigigiga.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inussiarnersumik oqaatigissavara oqaaseqartoq nammineq akinissaminut kiffaangissuseqarmat.

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Qulequttami sammisarput innersuussutigissavara, aammalu Naalakkersuisut oqariartuutigisaanni erseqqilluinnarpoq aappaagumut finanslovimi aamma naligiissitaanermut siunnersuisoqatigiinnut aningaasaliissutit ingerlatiinnarneqartut aammalu taakku qanimut suleqatigineqartut, taamaammat oqaluuserineqartumut annerusumik oqaasissaqanngilanga, apeqqutigisat eqqarsaatigalugu.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Tulliulluni oqaaseqassaaq Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Ulloqartitsisarnermi massakkut apeqqut soorunami unaannaanngitsoq naligiissitaanermut ullusaaq massakkut pilersinneqartussaaq siunnersuutigineqarpoq, kisianni siunnersuutaasumut soorunami attuumassuteqartorujussuuvoq kina nukittunerusimanersoq Naalakkersuisunut ilaasortaq, imaluunniit inussiarnernerusimanersoq tassani akuersigami taamatut ulloqartitsinissamut, kisiannilu kultureqarnermut siunnersuisooqatigiit Kulturip Ullua piiarneqarpoq tamarmi. Sooq taamaattoqarnerp ? Assigiinngitsisoqarpa Naalakkersuisut suliniutaat eqqarsaatigalugit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Isumaqarpunga uani oqaluuserisarput qitiutillugu sammineqassasoq, aammalu oqaluuserisani sumut tamaanga saaqattaartumik oqallinneq innersuutigissanngilara, taamaattumillu oqaatigisagut uani Inuit Ataqtigiinni ataqqineqarnissaat aammalu partiit allat ataqqineqarlutik maani oqaaseqarsinnaanerat uagut Inuit Ataqtigiinniit oqariartuutigissavarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Qulequtaq isummersorfigaarput, taanna apeqquserneqartariaqanngilarluunniit. Aamma tungavilersuutissinni erseqqippiannngimmanuna, taamaattumik tupigusunnassanngilaq apeqquteqaratta naligiissitaanermut suliniutit aamma Nunatsinni ingerlatsiffiusut isummersorfiginannngitsuunngimmata.

Inuit Ataqtigiit sinnerlugit oqaaseqarninni oqaatigaat ukiut tamaasa naligiissitaaneq pillugu suliarineqarsimasut tungavigalugit nalilersuisinnaanngornissarput periarfissinneqassaaq. Suut nalilersorneqartussat takorloorassigit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Oqaaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Inuit Ataqatigiinninngaanniit oqariartuutigisarpur tassavoq arnat angutillu naligiisitaanerit pillugu apeqqutini assigiinngitsuni aammalu ajornartorsiutini assigiinngitsuni ukiut tamaasa nalilersuisarnissatsinnut pingaaruteqartuni siunnerfik siunissaq ungasinnerusoq isigalugu iliuuseqartarnissat, aammalu inuiaqatigiit tamarmik peqataaffigisaannik iliuuseqatigiittarnissat Inuit Ataqatigiinnit takorloorpagut aammalu taamatut isigalugit. Qujanaq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Kaali Olsen, Inuit Ataqatigiit.

Kaali Olsen (IA)

Qujanaq.

Tassaana eqqaaasitsissutigiinnarniarlugu kulturilerisut taamani kulturip ulloqarnissaa siunnersuutigineqarmat aalajangiiffigineqarlunilu oqariartuutaat tassaasoq ullumik ataatsimik kulturilererusunngilagut, ukioruna naallugu kulturilererusuttugut, taamaammat uunga tunngavallaarunngilaq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, taanna oqaaseqarfigissaviuk?

Isak Hammond (IA)

Erseqqissaanerummat oqaasissaqarfiginngilara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Uggornaqaaq kulturerput tassani pingaartinneqanngitsutut isumaqarfigineqarmat, tassami kulturitta tunngavia tassaamat piniartut nuliaasalu aamma suleqatigiillutik ilaqutariinnik angerlarsimaffimmi ikioqatigiinnerat tassannga aallaaveqarpoq. Taamaattumik tulluarnepaassagalarpoq naligiissitaaneq kulturilu imminnut allorissaaqatigiillutik ingerlanneqartuuppata. Kisianni tassani pisinnaajunnaartutut isikkoqarnera assorujussuaq uggornarpoq tupinnartorujussuullunilu.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Uanngaanniit ilisimatitsissutigissavara uani oqaluuserineqarmat naligiissitaanermut ulloritinneqartussa q kulturimullu siunnersuisoqatigiiffik pineqarani. Taanna inussiarnersumik Inatsisartunut eqqaasitsissutigissavara uani siunnersuut oqaluuserineqassasoq kulturrådilu oqaluuserineqassanngitsoq. Kulturrådimit tunngasumik eqqartuisoqarniaruni aamma periarfissaavoq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut paragraf 36 atorlugu apeqquteqarnissaq. Tullinnguutissaaq Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

Taannarpiaq paragraf 36-erlugu apeqqutiginiugalarpara akineqanngitsumik. Sooq aamma aperisinnaavugut, naligiissitaarusuppugut ukioq kaajallallugu, ulloq ataasiinnaanngitsoq. Taanna aamma ilanngullugu eqqarsaatissatsialassuartut isumaqarfigaara, taamaattumik ulloq ataasiinnarmik sulissutiginiisaanut ulloqartitsinissaq Inuit Ataqtigiit toqqarusunneruaat ukioq kaajallallugu suliaqarnerminngaanniit uuminnga tapersiineq pillugu. Taassuma saniatigut apeqqutigerusuppara Inuit Ataqtigiinnut, naligiissitaanermut suliniutaasut qanoq annertutigisumik pitsanngorsaaviginiarneqartut ilisimaviuk?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Siullermik oqaatigisariaqartoq tassa ullormik taamatut tikkuaasimaneq tunngaveqarluinnaqqissaarmat inuiaqtigiit tamarmik peqqataaffigisaannik ajornartorsiutit assigiinngitsut inuiaqtigiinni killiffimmut oqallinnissamat tunngavissiisut pillugit oqallittassagatta.

Aamma pingaaruteqarluinnaqqissaarpoq inuiaqatigiit akornanni naligiissitaanerup qanoq angitigisumik paasineqarsimanera pillugu nalilersuisarnerit assigiinngitsut oqaluuserisassallutigit. Aamma pingaarutilerujussuartut oqaatigisariaqartoq tassaavoq, suunuku illuatungaani sanngiiffiusut, aammalu illuatungaani suut saanngiiffiunersut.

Tamakku oqimaaqatigiissinneqartussaapput arnat angutillu naligiissitaanissaat pillugu, aammalu ajornartusiutit qaangerniarnerini iliuusissat assigiinngitsut pillugit tikkuisoqartartussaavoq. Taamaattumik oqaannartoqarsinnaangilaq ulloq ataaseq kisimi naammattoq inuiaqatigiit akornanni sulinermut atussallugu. Taamaalilluni ullormut aalajangersimasumut tunngavissiiinitta aammalu siunissaq ungasinnerusoq isigalugu suliniutissat assigiinngitsut imminnut attuumassuteqartut suleqatigiisittassagutsigit tulluurtuuvoq piffissami aalajangersimasumi ullormi aalajangersimasumi inuiaqatigiit ataatsimoorluta oqariartortarnissatsinnut, apeqqutaanani kikkuunersugut.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Akitsinnguaq Olsen, Siumut.

Akitsinnguaq Olsen (S)

Qujanaq.

Apeqqutigilaarusukkaluarpara itisilaarsinnaaneraa Inuit Ataqtigiinni oqaaseqartup, arnat angutininik amerlanerusut ilinniarfinni qaffasinnerusuni ilinniagaqalersarnerat peqqissaartumik sunik sumillu patsiseqavinnersoq. Taanna itisililaarsinnaaviuk? Ajornartorsiutaagami arnat qaffasinnerusuni ilinniagaqartut amerlanerunerat angutininnaanniit, taannalu sumik tunngaveqarpa?

Taamaassimappat.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Siullermik oqaatigisariaqarpara ajornartorsiutitut isiginagu, kisianni sumik pissuteqarnersoq misissussallugu soqutiginarnerummat. Suna tamarmi ajornartorsiummik tunngaveqartumik

isiginnittariaaseqassagutta aamma nalilersugassatta ilaat tassa. Taamaammat ilinniarfinni aamma qaffasinnerusuni ullumikkut killiffik sooq taamatut inissisimasoq, sooq arnat angutillu naligiissitaanerup iluani ilinniartitaanikkut killiffiat taama ittoq, tassa tamakkuupput tunngavissagut ullormi aalajangersimasumi eqqartuisarnissatsinni.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Ilisimatitsissugissavara siunnersuut Siumumiit, Demokraatiniit, Atassummiit Kattusseqatigiit

Partiianillu Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut ingerlatinneqarmat.

Tullinngutissaaq Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Suli uagut oqaasissagut tappikani aninngilagut Siumumingaanniit. Uani kulturerput

akulerussuunneqassangitsumik Siulittaasup oqallinnermut akuleruunna isumaqarpunga, tassami

oqaluttuarisaanitta sorlaa naligiissitaanerullu isumaa tassaniimmat, aamma sorlatsinni

kulturitsinnilu. Taamaattumik pinngitsoorneqarsinnaanngilaq kulturitta aamma uani

tikinneqartarnissaa naligiissitaanermi ilaavoq oqalliseqarnermi, taamaammat uggornarluinnarpoq

avatitta ilaat piiariarlugit allamik taarsorneqarnera.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Apeqqutitut nipeqanngimmat akisinnaanngilara. Aamma uani sammisatsinni pingaarnerpaatut suut

ilisimavagut, suut pikkorluffigivagut imaluunnit uagut qanoq paasinnittaateqarpugut

oqaluuserinngilarput. Oqaluuserisarput tassaavoq naligiissitaanerup ulluanik aalajangiinissarput 20.

maj, Inuit Ataqtigiinninngaanniit taperserparput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Akitsinnguaq Olsen, Siumut.

Akitsinnguaq Olsen (S)

Qujanaq.

Apeqqutigeqqilaassavara uani uiggiunneqarsimammat, nukappiaqqat nivarsiaqqaniit ajornartorsiutiminnik qaangiiniarnerminni atorsarnerusarnerat tassunga uiggiunneqarsimmaat apeqqutigisara siulleq taamatut apeqqutigaa. Apeqqutigissavara, suunukua misissorniarisi taava? Suna tunngavigalugu misissuiniarpisi?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Ulloqartitsinermi inuiaqtigiit killiffimminnik killiffiusassapput naligiissitaanerup aqqani, taamaammallu ajornartorsiutit tassani tunngaviusartut qaqilerneqartassapput aammalu oqallisigineqarlutik, oqallinneq tassammat inuiaqtigiit ataatsimoortumik siunnerfeqarnissaminnik tikkuussinerat, apeqqutaanani kikkunnit partiinnganneersugut. Apeqqutaanani sumi atorfeqarnersugut, naligiimmik inuiaqtigiit oqariartortarfissaat pingaaruteqarpoq, tassani tunngavissiusaavoq ingerlaqqinnissatsinnut.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut.

Aleqa Hammond (S)

...-tapparsi ukiut tamaasa naligiisitaanissaq pillugu suliarineqarsimasoq tunngavigalugu nalilersuisinnaangornissarsi pingaartillugu taakku ukiut tamaasa suliarineqarsimasut suut takorloorassigit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Isak Hammond, Inuit Ataqtigiit.

Isak Hammond (IA)

Qujanaq.

Inuit Ataqtigiinninngaanniit siunnersuutigineqartup tunngavilersorneqarneranut siunnersuuteqartup Inatsisartunut ilaasortap Juliane Henningsenip ajornartorsiutit assigiinngitsut

tikkuartugaasa saniatigut allanik aamma ussersartorsiorinarsinnaavoq maani oqaatigisaqassalluni. Kisianni arnat angutillu naligiissitaaneranni killiffiit assigiinngitsut pillugit inuiaqatigiit siunissami ukiunut nutaanngoriartornerat, imaluunniit ukiup ingerlanera malillugu inuiaqatigiit aamma ingerlaqataasariaqarput naligiissitaaneq pillugu.

Pissutsit allanngornikuupput, inuiaqatigiit isiginnittaaserput immitsinnut nalilersortaaserput inuiaqatigiit ingerlaqqinnissatsinnut aamma naleqassutsitsinnut pingaartitatsinnillu ineriartorfigut, taamaattumillu pingaaruteqartuulluni ukiut tamaasa killiffitsinnik nalilersuisassalluta.

Taamaattumik pingaaruteqartuuvog ullormik aalajangersimasumik tunngaveqarluta akornatsinni pissutsigut eqqartortassallugit, aammalu siunissami pissusiumaartussat pillugit takorluukkanik oqaaluuserisaqartassalluta.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inatsisartuni ilaasortanik oqaaseqaaqqittussanik nalunaartoqanngimmat massakkut oqaaseqartunut ingerlaqqissaagut.

Tullinnguuppoq Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq.

Naligiissitaaneq pineqaraangat sorpassuit tikinneqarsinnaasarnerat ilisimavarput, imatullu Siumumit siunnersuut oqaaseqarfigissavarput.

Siumumit Nunatsinni naligiissitaanermut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsisimaneq pitsaasutut isumaqarfigaarput, taakkuugamimmi naligiissitaanermut tunngasunik apeqqutinik suliaqartarnissaannik periarfissitaasut, taamalu inuiaqatigiinnut qinikkanullu iliuuseqarnissamik tikkuussisartussat. Taamaattumik siunnersuisooqatigiit atorunnaarsinnagit maannamut ingerlannarnissaannik Naalackersuisut akissuteqarnerminni siunnerfeqarnerat Siumumit qujassutigalugulu pissusissamisoortutut isumaqarfigaarput. Taamaattumillu siunnersuisooqatigeeqarnikkut suliat ingerlanneqarlutillu Naalackersuinikkut iluaqutaasumik siunnerfeqartitsisarnerisa nukittorsarneqartuarnissaat Siumumit pingaaruteqartutut isumaqarfigaarput.

Allarpassuarnik suliassaqarpugut, soorlu aamma siunnersuuteqartoq assigiinngitsorpassuarnik taakkartuisoq.

Pingaartumik Siumumit aamma soqutigaarput ullumikkut angutit inissisimanerat pillugu annertunerusumik oqalliseqarnissaq pisariaqartutut isumaqarfigineqartoq. Tamanna Siumumit naligiissitaanikkuinnaq eqqartugassaasorinngilarput, kisiannilu inuiaqatigiit inuussutissarsiornikkut ilinniartitaanikkullu inissisimaffiannik iliuuseqarnitsinnut akulersuullugu suliassatsinniittoqartoq isumaqarpugut.

Naligiissitaanermi eqqarsaatit ullut tamaasa tikittuagassaraagut, ullormi ataasiinnaanngitsumi, ullulli tamaasa sumiluunniillu ikkaluartilluta naligiissitaanermik isuma nassatariuassallugu ineriartortittuassallugulu suliniutissaraarput. Qinikkatut suliaqartut kisimik tamanna pisussaaffigisariaqanngilaat, inuiaqatigiilli tamatta ikioqatigiilluta pisussaaffigaarput naligiissitaanissarput iliuuseqarfigiuassagatsigu. Naligiissitaaneq tassaammat aamma arnani angutinilu ikioqatigiinneq, aammalu inuiaqatigiinni susassareqatigiinneq.

Siumumit naligiissitaanermi ullormik ataasiinnarmik ulloqalersitsiniarneq eqqarsarnartoqartipparput, ippassannguarmi aamma ukioq manna aappassaaneertumik kulturikkut ulluliorneq marloriarlugu misilinneqaannartoq atorunnaarsinneqarnera eqqaasitsissutigiinnarsinnaavarput.

Naligiissitaanermi ulloq aamma ataasiarlugu misileriarlugu atorunnaarsinneqassanerluni? Siumumillu isumaqarpugut ullormik ataasiinnarmik ulloqartitsisarneq naammangitsutut isumaqarfigineqarpat, taava aamma ullut arlalinngortinneqarnissaat eqqarsaatigineqarsinnaasutut isumaqarfigigatsigu. Soorlu aamma kulturip ullua ataasiinnaammat naammagineqarani Naalackersuisunit peerneqaannarnera Siumumit uggornartuutikkatsigu kulturip pillugu ulloqartitsineq atorunnaarsiinnarnagu kulturip pillugu ullut arlalinngortinneqarnissaalluunniit anguniarneqaannarsimasuuppat tamanut naammaginarnerusimassagaluarmat. Tassami Siumumi isumaqarpugut naalackersuinikkut pissuserissaarnerunngitsoq Kulturip ullua atorunnaarseriarlugu naligiissitaanerup ulluanik pilersitsiniarneq, taamatut naalackersuinikkut pissusilersorneq paatsiveqanngilaq.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip Isumaginninnermut Ataatsimiititaliami nalilersorluarneqarnissaa Siumumit piumasarissavarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Siumut saqqummiisua Ruth Heilmann qutsavigeriarlugu Inatsisartut inersuarmitut oqaaseqarusunnersut apeqqutigissavara? Taamaattoqanngilaq.

Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit.

Astrid Fleischer Rex (D)

Oqaluttuarisaaneq kingumut qiviraanni naligiissitaaneq sulissutigineqalerpoq arnat tunngaviusumik pisinnaatitaaffeqalernissartik sulissutigilermassuk, soorlu taasisinnaalerumallutik, ilinniarsinnaatitaalerumallutik timiminnullu oqartussaalerumallutik (naartuersissinnaanissaq, naartunaveersaatit). Pisinnaatitaaffiit taakku arnat Nunatsinni angunikuaat, taamaattumik naligiissitaalerumalluni sulissuteqarneq arnat kisiisa eqqarsaatigalugit suliaajunnaarnikuuvoq. Arnalli angutillu tamarmik siunertaraat, kikkut qanorluunniit kiffaanngissuseqarlutik inuusinnaaleqqullugit.

Inatsisartunut ilaasortap Juliane Henningsenip siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa, Kalaallit Nunaanni Naligiissitaanerup ulluanik peqalernissarput, ulloqalersinnaaqulluta inuiaqatigiinni naligiissitaanerup oqallisigineqarfianik.

Demokraatit isumaqarpugut siunnersuut qiimmaallannartuusoq. Sualummik nuannaarutigaarput siunnersuuteqartup saqqummiussamini arnat angutillu tamaasa pimmagit. Kalaallit Nunaanni naligiissitaaneq ulloqalersinneqartuuppat assersuutigalugu qulequtarineqarsinnaavoq, soq nivarsiaqqanut naleqqiullugu nukappiaqqat amerlanerit imminut toquttarnersut, soq ilinniartfinni qaffasinneruni ilinnialersartut amerlanerit arnaanersut imaluunniit sulisartoqarnerup iluani soq angutit amerlanerit naalakkatut atorfeqarnerisut.

Demokraatilli uparuarusupparput siunnersuuteqartoq inerniliinermi ilaani sukkavallaalaatsiarsimammat. Assersuutigalugu saqqummiussamini allappoq, Naalackersuisoqartugut naligiissitaanermik pingaartitsinngitsunik. Demokraatini isumaqarpugut

taama oqarneq piviusorsiuunngitsoq, Naalakkersuisunngorlaat qaammatimininnguani aatsaat sulisimalermata. Atagu takoqqaalaariartigu?

Tamatumunnga atatillugu nuannerpoq takullugu Isumaginninnermut Naalakkersuisup nalorninaallisimmagu ukiumoortumik Naligiissitaaneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnut aningaasaliissutigineqartartut ilanngarneqarnaviannngitsut.

Demokraatit naqissusserusupparput, Demokraatit isaanni ullut tamarmik Naligiissitaanerup ullorimmagit. Imatut paasillugu, naligiissitaaneq politikkimik eqqarsarnitsinni ilaareerpoq, taamaattumik taamaattussaannartut isigaarput, naligiissitaaneq politikeritut sulinitanni sutigut tamatigut ilaammat.

Taamatut oqaaseqarluta Demokraatit inassutigaarput siunnersuut akuerineqassasoq innersuussutigalugulu ataatsimiititaliamut susassaqartumut suliassanngorlugu ingerlateqqinneqassasoq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, qutsavigaarput. Inatsisartut oqaaseqartumut oqaaseqarumanerlutik? Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Qujanaq.

Demokraatit oqaaseqartuannut Astrid Fleischer Reximut itisililaaquara ima oqarami: “Demokraatit isumaqarpugut siunnersuut qiimmaallannartuusoq”, taavalu kulturip ullua peerneqartoq nikalluallannartippisiuk? Tassuunakkut aamma kulturitsinnik pingaatitsineq kimeerussimanerpa? Kimeerutsitseqataaniarpisi imaluunniit qanoq?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit.

Astrid Fleischer Rex (D)

Qujanaq.

Allamat saakkumananga Ruth Heilmann, Siumuminngaanneersup apeqputai marluk, pingasuummata ataasiinnaq akissavara qulequttamat tunngassuteqartoq, sooq Demokraatit allassimanersut siunnersuut qiimmaallannartuusoq.

Ulloqartitsigaangatta pilersaaruterpassuaqartarpugut inuiattut inuunitsinni qanoq aaqqiissutissanik oqaluuserisaqarluta. Unali allaalaarpoq nalunarani inuusuttortatsinninngaanniit siunnersuutigineqarsimasoq, tassa naligiissitaaneq piinnarnagu kisianni ajornartorsiutaasinnaasut pinaveersaartitsinertulli qaqimmagit siunnersuummini, tassa oqaaseqarput soorlu, sooruna nukappiaqqat amerlanerit imminortartut? Sooruna nivissat amerlanerit qaffasinnerusumik ilinniartartut? Tamakku uppernarsaatissaqartut inuusuttatta qaqippaat, taannalu uagut qiimmallaatigaarput Demokraatini.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Allanik oqaaseqartoqarumasoqanngilaq. Taamaanngilaq, suli oqaaseqarusuppoq Inatsisartunut ilaasortaq Ruth Heilmann, Siumut.

Ruth Heilmann (S)

Isumaqarpunga apeqputiga akineqanngitsoq, tassa taamatut ulloqalertitsinissamat qiimmaallannartumik qanoruna ingerlatsiniartusi? Tassami ajornartorsiutit kisiisa uani taakkartorneqarmata. Qanoruna takorluuisusi tassunga ullormut? Kulturertaqarumaarpa?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Oqaaseqartoq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit.

Astrid Fleischer Rex (D)

Qujanaq apeqputinnut.

Sunaluunniit kulturertaqartuaannarpoq, taavalu aamma qiimmaallaaterput paasinnginnakku nassuiaqqissavara. Qiimmaallaatigaarput inuusuttatta Inatsisartuni allaanerulaartunnguamik siunnersuuteqarnerat, una naligiissitaanermut ulloq imannak eqqartortuaannarneqarnikuugami, arnat-arnat-arnat piginnaatitaaffii, timitsinnut, taasisinnaanitsinnut. Maannakkut inuusuttarput siunnersuuteqarpoq arnat angutillu naligiissillugit, sulilu naligiinnermik ingerlassagutta arnat

angutillu qanoq suut qaqqissinnaanerigut ullormi tassani ukiullu ingerlanerini, taava itisilertarlugit ullormi tassani.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex, Demokraatit, qutsavigaarput. Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Inatsisartunut ilaasortaq Naja Petersen, Atassut.

Naja Petersen (A)

Qujanaq.

Inuit Ataqtigiit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortap Juliane Henningsenip matumani siunnersuutigaa Naligiissitaaneq Nunatsinni immikkut ulloqartinneqalissasoq.

Siunnersuut tunngavilersorluagaasoq soqtiginartorlu Atassummit ilalerumavarput, ilumoorpormi inuiaqatigiinni arnat angutillu akornatsinni naligiittut aammalu naleqaqatigiittutut misigisimalluta inuttut ataasiakkaatut inuiaqatigiittullu inuuneqarnissatsinnut aporfiit imaannaanngitsut ullumikkumit annertunerusumik aammalu siunnerfeqarnerusumik samminerusariaqarigut iliuuseqarfiginerusariaqarigullu.

Ulloq Naligiissitaanerup Ullua pilersinneqarpat oqallinnerit, arnat angutillu akornanni qiimmasaqatigiinnerit aammalu naligiilluni inuuneqarnissamat akimmiffiusinnaasut nukittuffiillu immikkut sammineqarluarsinnaanerit qanoq iluaqutaasinnaatigisoq Atassummit takusinnaalluarparput.

Siunnersuuteqartup tunngavilersuutaa ersarimmat aammalu tapersersornarmat Atassummit annertunerusumik oqaaseqanngikkaluarluta nalunaarutigissavarput siunnersuut ilalernartikkatsigu, inassutigissavarpullu aappassaaneerseqartinnagu ataatsimiititaliamut susassaqartumut suliassanngortinneqassasoq.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaa aappaa (IA).

Atassutip saqqummiussaannut Inatsisartuni oqaaseqartoqarumanerluni? Taamaanngilaq.

Inatsisartunut ilaasortaq Naja Petersen, Atassut, qutsavigaarput. Tullinnguulluni oqaaseqassaaq Inatsisartunut ilaasortaq Jakob Skade, Kattusseqatigiit Partiiat.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Kattusseqatigiit Partiianiik imaattumik oqaaseqarfigissavarput.

Siulitta kalaallit inooriaatsimikkut imminnut ataqqiqatigiillutik pilersissimasaat ataqqinartuuvoq soqutiginaruullunilu.

Tamatuma kingunerisinnaasai tassaasariaqarput angutaagutta arnaaguttaluunniit apeqqutaatinnagu eqqartuiqatigiissinnaaneq pinngitsoorneqarsinnaassangitsoq. Tamannalu tunngavigalugu kikkut tamarmik inuusuttuugutta utoqqaaguttaluunniit peqataatinneqarnissaat inissaqartariaqartoq.

Siunnersuutigineqartumut tunngatillugu Kattusseqatigiit Partiianiit oqaatigerusupparput ataqqiqatigiinnermik annertuumik alloriarfiusussa q pilersinneqartussanngormat.

Taammaakkaluartoq inuunitsinni inunnguuseqaratta assigiinngitsunik piginnaasaqaratta assersuutigalugu eqqarsarsinnaanitsigut killilimmik piginnaasaqartuunerput inuppassuarnut imminnut killiliiffigisarneq, immiut sapertutut eqqarsaatigisarneq Kattuseqatigiit Partiianiit isumaqarpugut taama ikkatsigisumik eqqarsartarneq qaagerneqartariaqalersoq.

Taamaammatt arnat angutillu tamatta inuttut immitsinnut takusinnaasariaqartugut inuttut naleqassuserput naligiittut isigineqaatigisariaqaripput.

Naligiissitaanissamut Siunnersuisoqatigiinniik saqqummiunneqareersimasutut 20. maj ulluliunneqarsimasutut akuerseqataaffigalugu.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuut akuerseqataaffigalugu Naligiissitaanissamut Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarnissaa inassutigaara.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Kattusseqatigiit Partiiata saqqummiisuanut Inatsisartunut ilaasortamut Jakob Skademut Inatsisartuni oqaaseqartoqarumanerluni? Andreas Uldum, Demokraatit.

Andreas Uldum (D)

Apeqqutiginiarluguuna Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliaq pineqannginnersoq Naligiissitaanermut Ataatsimiititaliamik oqariaravit?

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA)

Oqaaseqartoq Jakob Skade, Kattusseqatigiit Partiiat.

Jakob Skade (KP)

Qujanaq.

Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamik kukkusimagama utoqqatsissutigaaara. Ataatsimitsitaliamut ingerlaqqinnissaa siunnersuutigaarput.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Jakob Skade, Kattusseqatigiit Partiiat, qutsavigaatsigit.

Inersuarmiit oqaaseqartoqarumasunik nalunaartoqanngimmat tullinnguutissaaq Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqtigiit, siunnersuuteqartoq.

Juliane Henningsen (IA)

Qujanaq.

Isumaqarpunga partiit tamarmik tunngaviusumik isumaqatigiittut uani naligiissitaanermut iliuitsit annertunerusumik sammineqartariaqartut inuiaqatigiinni. Aamma qujavunga Naalakkersuisut uunga apeqqummut isummermata tapersiillutik, aammalu isumaqataavunga Naalakkersuisut isummermata ilusissaa taassuma ullup aamma imarisassai soorunami naligiissitaanermi siunnersuisooqatigiinni aamma immersorneqarlunilu aammalu arlaatigut akisussaaqataaffigineqarluni piumaarmat.

Soorunami arnat ulluat nunarsuaq tamakkerlugu arnat pisinnaatigaaffimmini ullorsiortarnerat martsip arfineq pingajuani pisarpoq, aamma taanna piffinni assigiinngitsuni malunnartinneqartarpoq.

Ukioq manna uagut Inuit Ataqtigiinninngaanniit immikkut aamma taanna malunnartinniarsimavarput Katuaq-mi aqqissuussinikkut, aammalu taassumaannaap takutippaa arnarpassuit aamma angutit inuusuttut, utoqqarpassuit katerillutik eqqartuimmata inuiaqtigiinni naligiissitaanermut apeqqutinik soqtiginaateqartunik. Nuannersorujussuuvoq, taamattumik una siunnersuut aamma imarisaqarpoq naligiissitaanermut sulianik, aammalu naligiissitaanermut inatsimmik malitseqartitsisarnissamik, aammalu ataavartumik nalilersuineramik oqallinnermillu pilersitseqataasussatut.

Aamma isumaqarpunga erseqqissassallugu pingaaruteqartoq, una siunnersuut silaannarminngaanniit tigusaanngimmat, kisiannili naligiissitaanermut siunnersuisooqatigiit namminneq nalilertarsimammasuk ukiut ingerlanerini sulinerminni pisariaqartitsisoqartoq inuiaqtigiinni ulluliilluni oqalliffiusinnaasumik. Soorunami naligiissitaanermut eqqarsaatit ullut tamaassa tikittuagassaraagut, soorlu Siumut oqaaseqartua taamannak oqartoq, soorlu arlallit taamannak oqariartuuteqartut. Soorunami aamma tamanna tupinnartuunngilaq, kisianni pisariaqarpoq ulluliinikkut taassumuuna inuiaqtigiit akissusaaffeqaqtigiiffigisatsinnik nalilersuisarnissarput.

Soorunami ussarnartorsiornaraluarpoq kulturip ulluani eqqartuineq uunga taputartuutissallugu, kisianni erseqqissaatigilaarusuppara tassunga atatillugu, politikkikkut aalajangiussat imatut qaqqinneqarnikuunngimmat, taassuma atuuffissaa aammalu soorunami naligiissitaanermut siunnersuisooqatigiit namminneq una aamma oqariartuutigisarnikummasuk, taanna isumaqarpunga tamarmik inuit soqtigisarigaat taamatut. Kisiannili una eqqartorneqartoq allarluinnarmut aamma eqqartorneqarnissaa innersuussutigerusuppara.

Kisianni qujanaq tapersiinnissinnut tamassi, Inuit Ataqtigiit, Atassut, Siumut tunngaviatigut tapersiivoq aamma Demokraatit, Kattusseqatigiit Partii allu tapersiimmata isumaqarpunga qilanaarisalissagipput taassuma ullup nalliussisalerneqarnissaa. Aamma soorunami ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqarmat nuannaarutigaa, tassani eqqartugassaasinnaasut assigiinngitsut eqqartorneqarumaarmata, nalilersuutissallu allat aamma piujumaarlutik. Qujanaq tapersiinnissinnut.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliaata aappaa (IA).

Inatsisartunut ilaasortani siunnersuuteqartumut Juliane Henningsenimut, Inuit Ataqatigiinnersumut oqaaseqartoqarumanerluni imaluunniit apeqquteqartoqarumanerluni?

Taamaanngilaq. Inatsisartunut ilaasortaqa Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit, qutsavigaarput.

Massakkullu oqaaseqassaaq Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq, Inuit Ataqatigiit.

Maliina Abelsen, Isumaginninnermut naalakkersuisoq (IA)

Qujanaq.

Siullermik oqaatigerusuppara Demokraatit Siumullu isumaqatigigakkit ullut tamarmik naligiissitaaffiusussaagaluartut, tassa ulloq taanna ataasiinnaq kisiat isiginiartarnagu.

Naligiissitaaneq aamma nukiiit, arnat angutillu akornanni assigiinngissutsigut tassaapput ullut tamaasa, ukioq naallugu isiginiartariakkagut. Naligiissitaanermullu ulloqarnikkut arnat angutillu akornanni pissutsigut eqqaasinneqartarput, immikkut maluginiagassagut, pissutsit immikkorluinnaq isiginiagassagut.

Soorlu aamma oqaaseqartut saqqummiussaanni oqaatigineqartoq, sooruna assersuutigalugu angutit inuusuttut amerlanerujussuit imminortartut, aamma sooruna arnat amerlanerusut ilinniagaqartuunerusut, sooruna arnat angutillu akornanni persuttaasoqartartoq? Arnat pisortat aamma angutit pisortat amerlaqatigiippat ilaalu ilanngullugit.

Aammattaaq oqaatigerusuppara naligiissitaanermut ulloq martsip arfineq pingajuanni arnat ulluannit allaanerujussuummat. Arnammi nunarsuaq tamakkerlugu ulluat ulloq tassaavoq uatsinnut eqqaasitsisartoq, arnat siuligut allat sorsuutigisimasaannut qujassutissaqartugut, taamaattumik naligiissitaanermut ulloq ulluulersinnaappat kingumut qiviarfiusoq oqarlutalu akornitsinni pissutsit pillugit annertuumik suliaqarsimavugut.

Taamaattumik Naalakkersuisut sinnerlugit oqassaanga arnat kisimik isiginiarneqannginnerat nuannaarutigigakku, kisiannili aamma angutit, inuiaqatigiinni pingaaruteqartorujussuit.

Olga Poulsen Berthelsen, Siulittaasup tulliata aappaa (IA).

Inatsisartunut apeqqutigissavara Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq, Inuit Ataqatigiit, apeqquteqarusuttoqarnersoq imaluunniit oqaaseqartoqarumanersoq?
Taamaanngilaq Maliina Abelsen, Isumaginninnermut Naalakkersuisoq, Inuit Ataqatigiit, qutsavigaarput.

Illumikkut massakkut arfineq marlunut qeqqqarmat ataatsimiinnerup naannginnerani ilisimatitsissutigilaassavara, immikkoortoq 28-mi, tassalu meeqqat atuarfiani 6. klassemiit qummut ikiueqqaarnerup fagitut pinngitsoorani ilinniarneqartussatut atulersinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummut tunngatillugu ataatsimiititaliamut ingerlatitsinermik inerniliinnginnera uani aaqqiissuteqarfigigakku, tassalu imikkoortoq 28, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliamut ingerlassaaq.

Massakkut oqaluserisassagut marluk, tassalu immikkoortoq 102 aammalu immikkoortoq 60 angumerinngitsoorpagut, taakkulu aqagu ataatsmiinnermi ingerlanneqassapput. Ilanngullugu aamma immikkoortoq 42 Ilaqutariinnermut Ataatsimiititaliamut ingerlanera eqqaasitsissutigissavara.

Ullumikkut ataatsimiinnerup naannginnerani aqagu eqqartugassagut imatut isikkoqartussaassapput, immikkoortoq 402, immikkoortoq 60, immikkoortoq 87, immikkoortoq 37 immikkoortoq 49-lu ataatsimoortillugit suliarineqartussat, immikkoortoq 41 aamma immikkoortoq 31.

Ullumikkut qujanaq. Ataatsimiinneq tamaanga killeqarpoq.